

Kunnanhallituksen hyväksymän vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti kunnanhallitukselle sekä valtuustolle raportoidaan taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain. Edellytykset talouden seurannalle luo ajantasainen kirjanpito. Kunnan kokonaistalouden hallinta edellyttää, että toimielimet suunnittelevat toimintansa niin, että toimialalle valtuuston osoittamat tuloarviot toteutuvat ja määrärahat riittävät. Sitovuustaso käyttötalousoosassa valtuustoon nähden on ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen erotus (netto) toimialoittain.

Neljännesvuositarkastuksissa ilmoitetaan olennaiset toiminnan ja talouden tapahtumat, jotka heijastuvat erityisesti talouteen. Neljännesvuositarkastuksissa kerrotaan myös toimialojen talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä annetaan tietoa muun muassa verotulojen, työllisyyden, väkiluvun sekä sairauspoissaolojen kehityksestä.

Aikaväliltä tammi-kesäkuu raportoidaan toimielimen hyväksymän toimialan käyttösuunnitelman euromääräinen ja toiminnallinen toteutuminen. Seurantatiedoissa on arvioitava toiminnallisten tavoitteiden ja määrärahojen toteutuminen raportointiajankohtaan mennessä sekä esitettävä arvio loppuvuoden osalta tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen toteutumisesta ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi. Osavuosiraportoinnissa esitetään myös investointien toteuma.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen ja konserniohjeen mukaisesti kunnan merkittävimmät tytäryhtiöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan vuoden toisen osavuositarkastuksen/puolivuosikatsauksen (1.1.–30.6.) yhteydessä kirjallisesti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

### **Käyttötalouden toteutuminen tuloslaskelman mukaan (emokunta)**

#### *Toimintatuotot*

Käyttötalouden toimintatuotot toteutuivat tammi-kesäkuussa kokonaisuudessaan 72,4 %:n tasolla vuoden muutettuun 2023 talousarvion/käyttösuunnitelmaan nähden ollen yhteensä noin 2,86 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ylittivät kumulatiivisen talousarvion 0,88 milj. eurolla. Myyntituottojen toteuma on 60,1 %, maksutuottojen 53,9 %, tukien ja avustusten 125,7 % ja muiden toimintatuottojen 82,6 %. Tukien ja avustusten suuri määrä johtuu siitä, että luku sisältää myös sellaisia hankkarafoja, jotka jaksotetaan tilinpäätöksen yhteydessä vuodelle 2024. Muiden toimintatuottojen suuri määrä puolestaan selittyy muiden rakennusten vuokratuottojen ylittymisellä talousarvioon nähden.

#### *Toimintakulut*

Käyttötalouden toimintakulut toteutuivat 52 prosenttisesti ollen yhteensä noin -10,10 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan toimintakulujen ylitys kumulatiiviseen talousarvioon nähden -0,38 milj. euroa. Henkilöstökuluja kertyi tammi-kesäkuussa -5,60 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 49,5 %:a eli hieman alle 50 %:n muutetun talousarvion kokonaissummasta. Henkilöstökulut alittivat tammi-kesäkuussa kumulatiivisen muutetun talousarvion noin 55 000 eurolla. Alitus johtuu

siitä, että lomarahat maksettiin pääosin heinäkuussa ja kunta-alan palkankorotukset tulivat voimaan vasta kesäkuusta lähtien. Henkilöstökulujen pysyminen muutetun talousarvion luvuissa vaikuttaa kuitenkin kokonaisuudessaan hyvin haastavalta koko vuoden osalta.

Palvelujen ostojen toteuma oli -2,66 miljoonaa euroa (toteuma-% 55,8), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden -1,24 miljoonaa euroa (54,6 %) ja avustusten -0,22 miljoonaa euroa (41,0 %). Muiden toimintakulujen toteuma oli -0,38 miljoonaa euroa (68,9 %).

#### *Toimintakate*

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakatteen toteuma oli 48,6 % talousarviosta. Toimintakate siis alitti kumulatiivisen muutetun talousarvion 0,50 milj. eurolla. Toimintakate oli noin -7,24 miljoonaa euroa.

#### *Tulorahoitus*

Verotulojen toteutumaprosentti on 53,6 % koko vuoden muutetusta talousarviosta. Verotuloja kertyi 8,07 miljoonaa euroa. Kunnan tuloveron toteuma 1-6/2023 on 63,8 %:a (7,09 milj. euroa). Kunnallisveron toteuma ylittää 1,53 milj. eurolla kumulatiivisen talousarvion tason. Yhteisöverotuoton toteuma puolestaan oli 60,5 %:a (0,82 milj.). Yhteisöveron ylitys kumulatiiviseen talousarvioon nähden 0,14 milj. euroa. Kunnallis- ja yhteisöverojen ylittyminen selittyy sillä, että kunnat saivat vielä alkuvuonna verotilityksiä osittain vanhoilla, suuremmilla veroprosenteilla ja jako-osuuksilla (ns. ”verohäntä”). Vuoden 2023 alusta kaikkien kuntien veroprosentteja leikattiin samansuuruisesti 12,64 %-yksiköllä sote- ja pelastuspalveluiden siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille. Verohäntä näkyy erityisesti tammikuun ja helmikuun verotilityksissä. Maaliskuusta alkaen kunnallis- ja yhteisöveron tilitykset ovat jo selkeästi pienempiä ja talousarviossa arvioidun mukaisia.

Kiinteistöveron toteuma jäi 1-6/2023 ainoastaan 5,9 %:iin (0,15 milj.) koko vuoden talousarvioon nähden, johtuen kiinteistöveron maksujen epätasaisesta jaksottumisesta vuoden aikana. Kiinteistöverotuoton odotetaan kuitenkin kertyvän talousarvion mukaisesti koko vuoden 2023 osalta.

Valtionosuuksien toteuma on maaliskuun lopussa 50 %:a koko vuoden muutetun talousarvion valtionosuusennusteesta. Valtionosuuksia kertyi 1-6/2023 kaikkiaan 2,08 milj. euroa.

#### *Vuosikate ja poistot*

Vuosikatteen toteuma on kesäkuun lopussa 82,3 %:a ollen noin 3,03 miljoonaa euroa. Koko vuoden vuosikatteeksi on arvioitu muutetussa talousarviossa 2023 noin 3,69 milj. euroa. Alkuvuonna suunnitelman mukaiset poistot ovat toteutuneet 51,3 %:sti koko vuoden talousarvioon nähden ollen yhteensä noin -1,29 milj. euroa. Vuosikate riittää kattamaan poistot ja tilikauden tulos näyttää kesäkuun lopussa noin +1,71 milj. euroa. Poistoeron vähennyksen (+0,16 milj.) jälkeen tilikauden ylijäämä on kesäkuun lopussa +1,87 miljoonaa euroa. Muutetun talousarvion 2023 mukainen ylijäämä koko vuodelle 2023 on +1,49 miljoonaa euroa.

#### **Rahoitusasema ja investoinnit**

Uutta pitkäaikaista tai lyhytaikaista lainaa ei ole nostettu ensimmäisen puolen vuoden aikana. Nykyisiä pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 0,45 milj. eurolla lyhennyssuunnitelman mukaisesti. Kunnan lainamäärä kesäkuun lopussa on noin 7,28 miljoonaa euroa, mikä on 1 145 euroa/asukas. Rahavarat vähenivät 1-6/2023 aikana noin 3,10 milj. eurolla

ja olivat 30.6. yhteensä noin 5,59 milj. euroa. Kunnan maksuvalmius säilyi erittäin hyvänä.

Rahavarojen pieneneminen johtui tytäryhtiö Pälkäneen Valokuitu Oy:lle annetusta 3,5 milj. euron lainasta. Kuntakonsernin lainamäärä vastaavasti väheni kyseisellä määrällä, koska Valokuitu Oy lyhensi rahoituslaitokselle lainansa kokonaisuudessaan kyseisellä summalla. Lisäksi Valokuitu Oy sai lainan ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä kertaluontoisen reilun 0,5 milj. euron korkotuoton korkoputkisuojauksen purkamisesta.

Alkuvuoden aikana investointimenoja kertyi noin 0,45 milj. euroa. Toteutuneita investointimenoja on lueteltu tarkemmin varsinaisessa puolivuotiskatsauksessa (liitteenä).

### **Toiminnalliset tavoitteet**

Toimialojen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on kuvattu puolivuotiskatsauksessa, joka on liitteenä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen alkuvuonna ja arvio koko vuoden tavoitteen toteutumisesta on kuvattu eri väreillä toteutumisasteen ja/tai toteutumisarvion mukaan.

### **Tytäryhtiöiden puolivuotiskatsaukset**

Pälkäneen kunnan merkittävimpien tytäryhtiöiden (Pälkäneen Aluelämpö Oy, Pälkäneen Asuntotuotanto Oy sekä Pälkäneen Valokuitu Oy) puolivuotiskatsaukset löytyvät niin ikään liitteenä olevasta dokumentista.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 77 §
Valmistelija	Markus Jaakkola, talousjohtaja p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi
Esitys	Kunnanjohtaja Pauliina Pikka  Kunnanhallitus päättää merkitä puolivuotiskatsauksen 1.1.-30.6.2023 tiedokseen ja antaa sen tiedoksi myös kunnanvaltuustolle, elinvoimalautakunnalle, sivistyslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, rakennus- ja ympäristöjaostolle sekä tarkastuslautakunnalle.
Käsittely kokouksessa	Mirva Elfving (Teams) poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.40.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
KV 24.10.2023 § 51 154/02.02.02/2023	
Esitys	Kunnanhallitus:  Kunnanvaltuusto päättää merkitä puolivuotiskatsauksen 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.